

Motion till riksdagen 2011/12:C374

av **Tuve Skånberg (KD)**

Separationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om åtgärder för att förebygga separationer.

Motivering

2010 ingicks ungefär 50 000 äktenskap i Sverige. Knappt hälften av dem förväntas spricka och i ännu högre grad spricker samboförhållanden. Det är flest i Europa och man kan jämföra med Italien där tio procent går skilda vägar. För de flesta av oss är en separation en av livets svåraste kriser, eftersom den viktigaste källan till glädje och välbefinnande varken är karriär, ny bil, hobbyer eller prylar, utan vår familj.

En studie från 2011 gjord vid Cardiff University visar att en genomsnittlig gift person lever längre än en ogift. Kvinnor som lever i en varaktig relation har bättre psykisk hälsa medan män i varaktiga relationer har bättre fysisk hälsa. De som lever som gifta har fler vänner, äter bättre mat och tar hand om varandra. Ju större engagemang desto fler fördelar, säger forskarna som gjort studien. Eftersom giftermålet ofta är ett tecken på ett större engagemang och ofta håller längre än samboförhållandet är det, rent statistiskt sett, bättre för parternas välbefinnande.

Barnen separationens förlorare

De verkligt stora förlorarna är ändå barnen. 2008 fick 52 000 hemmaboende barn upp till 21 år vara med om en separation. Erfarenheten visar att en fjärdedel av dessa barn efter några år helt kommer att förlora kontakten med sin pappa. Barn till frångilda tar ofta med sig föräldrarnas oförmåga att lösa konflikter, och skiljer sig oftare själva som vuxna.

Fel! Okänt namn på

Utöver det personliga lidandet och förlusten, förlorar också samhället stort på separationerna. Då är kostnaden för utslagna män och utslitna ensamstående mammor oräknad.

Men en skilsmässa är väl var och ens ensak, här kan väl inte samhället gå in och styra och förbjuda?! Det är sant – men riktigt så enkelt är det inte. Vi måste inte ha så många skilsmässor i Sverige. Barn måste inte förlora kontakten med sina fäder. Medellivslängden måste inte sjunka till följd av familjesplittring. De stora personliga och ekonomiska kostnaderna är inte oundvikliga. Det går att med politiska medel underlätta för barnfamiljer, stödja familjer i kris, överge samhällets neutrala hållning till samlevnad.

Stöd och utbildning

Samhället bör genom lagstiftning prioritera äktenskapet som samlevnadsform, och därigenom markera en medveten inriktning, så att rättssäkerhet och jämställdhet makar emellan garanteras, samtidigt som barnens trygghet förstärks. I barnhälsovårdens föräldrautbildning skulle man i mycket högre utsträckning kunna ta upp samlevnadsundervisning. Få gånger i livet är man så motiverad att arbeta på sin relation till sin partner som när man väntar eller nyss har fått barn. Och kanske är det då man bäst behöver stöd, t.ex. i en studiegrupp. Många separationer sker just under småbarnsåren, då påfrestningarna är stora. Då behövs dessutom vårdnadsbidraget särskilt väl, och den frihet och avlastning som det skulle innebära.

Om krisen i familjen väl är ett faktum måste det finnas lättillgänglig familjerådgivning. Som en följd av en motion som jag väckte i riksdagen 1992 är det sedan 1 januari 1995 lag på att det i varje kommun i landet ska finnas en familjerådgivningsbyrå. Det är dock inte tillräckligt. Resurserna är för små, så att köerna till rådgivningen ofta blir för långa.

Samlevnadsundervisningen i skolan måste utvecklas och fördjupas så att den främst handlar om värderingar, känslor, ansvarstagande och relationer för att förbereda våra ungdomar för ett vuxenliv med hög livskvalitet. Undervisningen måste ta sikte på hållbara relationer och föräldrarollen måste uppvärderas. Inriktningen ska vara att äktenskapet förordas och prioriteras som samlevnadsform främst för barnens skull, och vikten av trohet, respekt och ansvar liksom föräldraskapets stora betydelse ska betonas.

Att samhället satsar på familjen och förebygger separationer är inte en kostnad utan en besparing. Hemmens oersättliga betydelse inser man när man begrundar Vårdkommissionens tänkvärda slutsats: "Föräldrarna är den största brottsförebyggande resurs som samhället har." Istället för att bara ropa på fler poliser och längre straff, behöver vi fler hela familjer och färre separationer.

Stockholm den 4 oktober 2011

Tuve Skånberg (KD)